

دکتر غلامحسین خدایی
مدیر مسؤول فصلنامه بهروز
مهندس معصومه سعیدی کارشناس
ارشد بهداشت و آموزش پزشکی

اهداف آموزشی

امیداست خوانندگان محترم
پس از مطالعه مقاله:

- با نحوه نوشتن یک مقاله پژوهشی آشنا شوند.
- هدف از نوشتن مقاله پژوهشی را بدانند.

مقدمه

تحقیق و پژوهش از اهمیت ویژه ای برخوردار است و به جرأت می توان گفت که همه پیشرفت های علمی بشر بر پایه تحقیق و پژوهش استوار است. اصلی ترین و مهم ترین شیوه ارایه نتایج یک مطالعه و تحقیق، تهیه مقاله پژوهشی است و محقق در عرصه تولید و انتشار مطالب علمی موفق است که بتواند نتایج پژوهش خود را در مجلات معتبر پژوهشی به چاپ برساند. از آنجا که نوشتن صحیح و مناسب مقاله یک رکن اساسی برای چاپ مقاله های علمی به شمار می رود، در این مطلب به بررسی روش های صحیح نگارش مقاله های پژوهشی پرداخته می شود. به طور کلی هر مقاله پژوهشی شامل اجزای اصلی زیر است:

۱. عنوان
۲. نام نویسنده یا نویسندگان
۳. اطلاعات تماس
۴. چکیده
۵. واژگان کلیدی
۶. مقدمه
۷. مبانی نظری تحقیق
۸. روش تحقیق
۹. یافته های تحقیق
۱۰. بحث و نتیجه گیری
۱۱. فهرست منابع

آشنایی با قواعد مقاله نویسی

۱. عنوان مقاله

اولین بخش یک مقاله عنوان است که باید اشتراکاتی با موضوع اصلی تحقیق داشته باشد و به شکلی جذاب جمله بندی شده باشد. نکات زیر در انتخاب عنوان مقاله قابل توجه هستند:

عنوان مقاله تا حد امکان باید دقیق و رسا بوده و از به کار بردن اصطلاحات نا آشنا یا اختصاری خودداری شود و جمله خاصی باشد که نکات اصلی و عمده موضوع را در بر داشته باشد.

به طور معمول (نه همیشه) و در نام گذاری اکثر تحقیق ها این نکات در نظر گرفته می شود: چه چیزی را می خواهیم بررسی کنیم، در چه جامعه ای، در کجا و در چه زمانی؟ به طور مثال عنوان یک مقاله می تواند این باشد: بررسی رابطه سطح سواد مادران و تغذیه کودکان در شهر تهران در سال ۱۳۹۱
عنوان باید « فاقد پیش داورى » باشد. برای مثال، انتخاب این عنوان برای یک مقاله، مناسب به نظر نمی رسد: بررسی علل بی علاقه رانندگان نسبت به بستن کمربند ایمنی!

اگر کلماتی در توصیف ویژگی مطالعه شما نقش کلیدی دارند حتما در عنوان خود آن را بگنجانید. مثل مطالعه آینده نگر مطالعه دوسویه کور یا مطالعه تصادفی شده.

هیچ گاه نباید در عنوان مقاله نتیجه پژوهش را به صورت ثابت شده ذکر کرد.

۲. نویسندگان

اسامی نویسندگان و همکاری که در مطالعه شرکت داشته اند باید به طور کامل ذکر شود. همچنین نویسنده اصلی که مسؤول ارتباط با خوانندگان است باید مشخص شود.

۳. آدرس کامل و شماره تلفن نویسنده اصلی در اختیار خوانندگان

قرار گیرد.

۴. چکیده تحقیق

۱۰. بحث و نتیجه گیری

در این قسمت به تفسیر نتایج ارایه شده می پردازیم. هم چنین می توان به مقایسه نتایج به دست آمده از مطالعه حاضر با نتایج سایر مطالعه ها پرداخت و با توجه به مجموعه شواهد نتیجه گیری کرد. در صورت لزوم می توان پیشنهادهایی برای انجام مطالعات بهتر و کامل تر در آینده ارایه داد.

۱۱. فهرست منابع و ارجاع ها

اعتبار یک گزارش پژوهشی علاوه بر صحت و دقت داده ها و استدلال حاصل از آنها، به منابع و مراجعی است که از اطلاعات آنها در پژوهش استفاده شده است. ارجاع ها از موارد مهم ساختار یک مقاله علمی است و به وسیله آن، چگونگی استفاده از اندیشه های دیگران را به خواننده معرفی می کنیم که به دو شیوه ارجاع دادن در متن و ذکر منابع در پایان مقاله انجام می شود.

چکیده پس از عنوان، بیشتر از سایر بخش های یک مقاله خوانده می شود. در چکیده قسمت های مختلف مقاله شامل مقدمه، اهداف، روش ها و نتایج تحقیق به صورت خلاصه ذکر می شود. متن بسیاری از مقاله ها به طور کامل در دسترس ما نیست و گاهی فرصت برای خواندن تمام مقاله نداریم و از این رو چکیده مقاله اهمیت زیادی دارد. در بیشتر مجلات، تعداد کلمات چکیده به ۱۵۰ تا ۲۵۰ کلمه محدود می شود.

۵. واژگان کلیدی

چند واژه کلیدی که از اهمیت زیادی در مطالعه برخوردارند، در این قسمت ذکر می شود. ضمن این که با ذکر واژه های کلیدی در سایت های علمی می توان به دنبال مقاله نیز گشت. به طور معمول تعداد این واژه ها حدود ۳ تا ۷ کلمه در نظر گرفته می شود.

۶. مقدمه

مقدمه یک مقاله پژوهشی ضمن بیان مسأله و تشریح موضوع به این مسأله پاسخ می دهد که ارزش مطالعه حاضر برای انجام آن چه بوده است. در حقیقت با مطالعه مقدمه یک مقاله پژوهشی، خواننده با مسأله تحقیق آشنا شده و ضرورت انجام پژوهش را درک می کند. متن مقدمه باید روان و تا حد امکان به صورت خلاصه باشد.

۷. مبانی نظری تحقیق

ادبیات تحقیق یا مبانی نظری، به تشریح مفاهیم، تعاریف و تاریخچه موضوع تحقیق می پردازد. نویسنده مقاله باید بر ادبیات تحقیق مسلط بوده و مبانی نظری موضوع تحقیق خود را به طور مختصر ولی کاربردی بیان کند. مبانی نظری تحقیق باید با استناد و ارجاع علمی آورده شود. یک مقاله خوب باید بخش مبانی نظری قابل قبولی داشته باشد.

۸. روش تحقیق (روش بررسی)

در این قسمت از مقاله چگونگی و روش انجام پژوهش توضیح داده می شود. هم چنین نمونه های مورد بررسی، چگونگی نمونه گیری، جامعه هدف، مراحل اجرایی پژوهش و نحوه تجزیه و تحلیل داده ها ذکر می شود. در این قسمت در مورد تغییر بیشتر بحث شده و روش اندازه گیری و میزان دقت و چگونگی کنترل آنها بیان می شود.

۹. یافته های تحقیق

در این قسمت نتایج به دست آمده از پژوهش ذکر می شود. نتایج کلیدی مطالعه باید با کلمات روان و دقیق و بدون بزرگ نمایی ذکر شود. از روش های مختلفی برای ارایه نتایج استفاده می شود. استفاده از اعداد، جداول و نمودارها کمک ارزنده ای به ارایه مطلب به طور ساده تر می کند، اما لازم است داده های جداول و نمودارها به طور کامل تشریح شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند. در مواردی که از روش ها و آزمون های آماری برای بررسی نتایج و تحلیل داده ها استفاده شده باشد، باید نوع آن نیز ذکر شود.

- چهرئی، علی (۱۳۸۶). اصول پایه نگارش مقالات علوم پزشکی، تهران: انتشارات پژوهش علم آریا.
- حزی، عباس (۱۳۸۵). آیین نگارش علمی، تهران: نهاد کتابخانه های عمومی کشور.
- سمیعی، احمد (۱۳۸۷). نگارش و ویرایش، تهران: سمت، چاپ نهم.
- ضیاء، موحد (۱۳۸۷). البته واضح و مبرهن است که ... رساله ای در مقاله نویسی، تهران: نیلوفر.
- Murray, R. (2002). How to Write a Thesis. Maidenhead, Open University Press.

به این موضوع امتیاز دهید (۱ تا ۱۰۰)

کد این موضوع ۸۷۲۱۸

SMS ۳۰۰۰۷۲۷۳۰۱۰۰۱